die een eind maakte aan de Romeinsche republiek. Na dien slag hadden er zich vele Romeinen in deze Grieksche stad gevestigd. Deze vormden de kolonie. Zij die er toe behoorden hadden het Romeinsche burgerrecht. Wat dat beteekende zien we onder meer aan 't geen verder in hetzelfde hoofdstuk omtrent Paulus wordt verhaald.

CORRESPONDENTIE.

Joh. W. de L. te Arm. Uw vraag kwam voor dit no. té laat. Doch uitstel is geen afstel.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

FRIESLAND's ZUID-OOSTHOEK.

Geachte Redactie!

Voor een belangrijke zaak en een schreiende behoefte vraag ik eenige plaatsruimte in uw blad en eenige oogenblikken de aandacht van lezers en lezeressen.

De toestand in den Zuid Oosthoek van Friesland zal u niet geheel onbekend zijn.

In menig opzicht ziet het er treurig uit in deze omgeving.

Het ongeloof heeft er diepe wortelen geschoten. Gevolg daarvan is, dat het socialisme er een vruchtbaren bodem vond. De massa is door de socialistische leiders en woordvoerders meegevoerd, en in de toekomst dreigt dit nog veel erger te worden, wijl de onderwijzers van de openbare school alhier hunne socialistische gevoelens openlijk uitspreken.

Kan het anders, of de jeugd, welke aan deze mannen wordt toevertrouwd, wordt straks ook het socialisme in de armen gevoerd?

Een belangrijke zaak is in deze omgeving: **het Christelijk onderwijs.**

Een schreiende behoefte bestaat hier aan: **een Christelijke school.**

Reeds lang werd die behoefte hier gevoeld. In 1891 werd reeds een Schoolvereeniging opgericht, welke op hare Statuten de Koninklijke goedkeuring verkreeg.

Dikwijls daarna werd gesproken over de noodzakelijkheid van Christelijk onderwijs voor onze kinderen. Doch daar bleef het bij. De middelen om het te verkrijgen, ontbraken.

Nu echter de Wet op het Lager Onderwijs ons in zooveel gunstiger conditie bracht, werd in den laatsten tijd weer met ernst deze zaak besproken. Berekend werd, dat we p. m. 7000 **gulden** noodig hebben om een school met onderwijzerswoning te kunnen bouwen. Deze som hebben we echter niet. En toch — ernstig, zeer ernstig wordt hier een Christelijke school begeerd.

Wij stelden ons in allen ernst voor de vraag: Wat moeten we doen om die te verkrijgen?

We hebben een klein fondsje, doch dat bedraagt slechts **250 gulden.**

Maar wat beteekent dit voor bovengenoemde som?

Een beroep te doen op de liefdadigheid der Christenen in Nederland? . . . .

Ja, dit bleef ons nog over. Doch dit *durfden* en *wilden* we niet doen, vóór we in eigen kring beproefd hadden, wat wij zelf bijeen konden brengen.

En dit is thans geschied, en wel met een verrassende uitkomst.

Op een daartoe circuleerende lijst werd te Appelscha door voorstanders van Christelijk onderwijs ons toegezegd ruim **1450 gulden.** Dit is voor Appelscha een waarlijk niet geringe som. Naar vermogen, — door sommigen zelfs boven vermogen — is voor dit doel geofferd. Doch alles bij elkaar hebben we toch nog maar ruim **1700 gulden.** En meer *kunnen* we hier niet bijeen brengen.

Het is daarom, dat we nu ook onze behoeften naar buiten bekend maken, en met volle vrijmoedigheid aan de met aardsche goederen milderlijk bedeelde Christenen in Nederland durven vragen: Och, broeders en zusters! help ons om de ontbrekende som bijeen te brengen.

Indien ge een kijkje kondet nemen in deze omgeving — wij zijn er vast van overtuigd — dan zoudt ge zeker zeggen: dáár *moeten* en *willen* we helpen, opdat de kinderen van Appelscha niet met den stroom van het socialisme worden meegevoerd, gelijk, helaas! met sommigen reeds het geval was; maar met den Christus der Schriften bekend gemaakt worden.

Want waarlijk, treuriger dan wij kunnen beschrijven, is de toestand hier.

Wordt ons van buiten af geen hulp geboden, dan kunnen we hier geen Christelijke school krijgen. De Geref. kerk te Appelscha is ook arm, en toch het moet van de Gereformeerden hier komen. Ook als we een school kunnen krijgen, moeten we nog elk jaar voor een behoorlijke som zorgen, omdat slechts enkelen het volle schoolgeld kunnen betalen. Velen zelfs kunnen in 't geheel geen schoolgeld betalen. Doch die zorg nemen we zelf wel op ons.

In Februari a.s. zal het 70 jaar geleden zijn, dat wijlen Ds. H. de Cock van Ulrum de Geref. kerk hier tot openbaring hielp brengen. Hoe aangenaam zou het ons zijn, indien we dan als feestgave, door heel Nederland bijeengebracht, konden aanbieden een som, groot genoeg om met den bouw te kunnen beginnen.

Gaarne wil ondergeteekende groote en kleine giften voor dat doel ontvangen, welke door het Bestuur der Schoolvereeniging zullen verantwoord worden.

Appelscha. P. KOSTER.

Gereformeerde Gezindheid

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Lunteren, G. Wisse, te Leiden. — Enkhuizen, J. H. Donner, te Nieuwdorp. — Scherpenzeel, W. H. Bouwman, cand. te Nijkerk.

AANGENOMEN: Enschedé, H. de Bruijn, te Oud-Loosdrecht. — Warnsweird, P. D. de Groot, te Emlichheim.

BEDANKT: Bolnes, J. H. Jonker, te Wormerveer.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Westerbroek, T. Dijkstra, te Oterdum. — Assendelft, E. van den Broek, te Zoelen. — Oirschot, Ph. Begeman, te Paramaribo. — Donkerbroek, Joh. Aalbers, cand. te Goutum. — Well en Ammerzoden, J. A. ten Bokkel Huinink, te Simonshaven. — Lienden, J. Visser, te Culemborg. — Oud-Beijerland, H. van Griethuijsen, te Delft. — Thesinge, S. W. Winsenius cand. te Groningen.

AANGENOMEN: Vuren en Dalem, G. J. G. de Bel, cand. te Bussum — Beverwijk, Dr. A. Rutgers van der Loeff, te 's-Hertogenbosch. — Leiden, Dr. G. Oorthuys, te Brakel.

BEDANKT: Nijega en Opsinde, E. ter Spil, te Veenwouden. — Krommenieldijk F. Ydema Czn., te Knollendam c. a. — Sneek, J. Ossewaarde, te Meppel. — Joure en Vrouwenpolder, G. J. G. de Bel, cand. te Bussum.

Advertentiën.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een kort en geduldig lijden, onze hartelijk geliefde Echtgenoot, Vader, Broeder en Behuwdbroeder, de heer

JOHANNES CORNELIS BROUWER,

in den ouderdom van ruim 68 jaren.

Wed. J. C. BROUWER—VAN DER HORST.
B. D. BROUWER.
J. C. BROUWER.
A. BROUWER.
R. C. BROUWER. } *Amsterdam.*
A. M. R. BROUWER, *Arnhem.*
R. C. VAN DER HORST.
C. H. VAN DER HORST. } *Amsterdam.*

Amsterdam, 5 December 1905.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Bijverdienste

Een Vereeniging ter verspreiding van Christelijke Ontspanningslectuur onder den Burgerstand zoekt **Agenten** met lust en gelegenheid, om zich in hun vrije uren met het aanwerven van leden bezig te houden. Voor ieder aangebracht lid wordt 20% provisie uitgekeerd. — Brieven onder letter T. aan 't bureau van dit blad.

P. VORKINK EN JAC. PH. WORMSER.
ARCHITECTEN.
BUREAU VAN SIERKUNST.
LANGESTRAAT.
HOEK: RUITERSWEG.
TE HILVERSUM.

EISMA & Co.
Noordeinde 20, den Haag.
Kassiers
en
Commissionairs in effecten.

G. A. GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141 en Keizersgracht 305,
AMSTERDAM.

Altijd groote sorteering
Piano's
van af *f* 100,
Orgels
van af *f* 45.
Vraag catalogi en conditiën voor huur, ruil en betaling.

Gevestigd te SCHEVENINGEN:
E. A. KEUCHENIUS,
= Zenuwarts. =
Villa »Arcadia"
BADHUISWEG 16

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,
gevestigd te
Amsterdam, Keizersgracht 547—549,
sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
DAMRAK 60 en DAM 15—17.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

WIE HELPT.

Wenscht niet een ieder ZONDAGSRUST VOOR DE VISSCHERS? Wie helpt dan een zeer technisch persoon in visscherijzaken een Visscherij Maatschappij op te richten, waarmede de gunstigste resultaten verkregen worden. Met Zondagsrust voor de visschers.

Br. fr. onder motto Zondagsrust Bureau van dit Blad.

Bij de Firma A. J. H. FLÖRKE, te Hilversum, verscheen:

R. C. VERWEIJCK.
Vragenboekje op de Leerplichtwet
ten dienste van ouders, onderwijzers, enz.
Prijs f 0.25.

Zondagsschoolrooster 1906
BEWERKT DOOR
Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN.
en dat bewerkt door
A. J. HOOGENBIRK en **M. WIEGAND**
zijn verkrijgbaar tegen *f* 0.04 per exemplaar; 100 exx. ad *f* 3.—.
Amsterdam,
Pretoria—Potchefstroom. **Höveker & Wormser.**

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:
De Profetieën van
Hoséa-Joël
UITGELEGD door
JOH. CALVIJN,
vertaald naar de oorspronkelijke Fransche editie, vergeleken met de Latijnsche uitgave van BAUM CUNITZ & REUSS, en met eene voorrede voorzien van
— — Dr. A. G. HONIG. — —
Prijs f 3.40. In stempelband f 3.90.

Ger. Kerk Sneek (A)

4¼ % Geldleening 1905, groot *f* 14000.—.

Obligatiën à f 100.— in bovengenoemde leening zijn à 100 % verkrijgbaar bij de H.H.

WARINGA & Co.
Commissionairs in Effecten, SNEEK.

Is verschenen het eerste nummer van de
CHRISTELIJKE STEMMEN,
POLITIEK-SOCIAAL TIJDSCHRIFT.
— Uitgegeven door den Bond van A.-R. P.-C. in Nederland. —
Onder redactie van
Prof. Mr. ANNE ANEMA, Ds. D. G. POSTMA,
Mr. G. J. SYBRANDY, H. DE WILDE.

Met medewerking van: Ds. C. v. d. VOORT VAN ZIJP; Ds. C. W. J. VAN LUMMEL; J. C. WIRTZ; Mr. A. DE JONG; Ds. G. W. C. VUNDERINK; N. OOSTERBAAN; J. v. d. MOLEN; R. C. VERWEIJCK; J. H. DE WAAL MALEFIJT Sr.; P. BROUWER; Ds. R. J. W. RUDOLPH.

Verschijnt per maand in afl. van 3 vel (48 pag.) druks in flink 8vo formaat, op goed papier en met duidelijken druk.
PRIJS f 4.— PER JAAR.
(Betaalbaar per drie maanden.)

Men abonneere zich bij de uitgevers, bij onze agenten of bij andere soliede boekhandelaren.

Inhoud van No. 1:
Inleiding.
P. BROUWER. Een bladzijde uit de vóórgeschiedenis van onzen revolutie-tijd.
H. DE WILDE. De Schoolwet Kuyper en onze Schoolbesturen.
V., Kunst en Samenleving.
Mr. G. J. SYBRANDY. De ontwikkeling van het Arbeiders-verzekeringsrecht. I.
Van de Leestafel.

Inhoud van No. 2:
N. OOSTERBAAN. De Praktijk der Vrijzinnigheid.
AMO NESCIRI. De Vrijmaking der Kerk, een doel voor de politiek der Christ. Partijen.
Mr. G. J. SYBRANDY. De ontwikkeling van het Arbeiders-verzekeringsrecht. II.
H. DE WILDE. Politiek maandoverzicht. (Schriftelijk verslag. — Staatscommissie grondwetsherziening.)
Mr. G. J. SYBRANDY. Terugblik. (De partijdag te Jena. — De strijd in de bouwvakken te Amsterdam).
Van de Leestafel.

In de eerstvolgende nummers worden nog gepubliceerd:
H. DE WILDE. De gemeentelijke werklieden reglementen.
Mr. G. J. SYBRANDY. De collectieve Arbeidscontracten, enz. enz.

NEDERBRAGT & Co.

's-GRAVENHAGE, Nov. 1905.

VIER UWE VIERDAGEN.

Nieuwe meditatiën voor de Christelijke feesten,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Ingenaaid f 1.90; in stempelband f 2.40.
Amsterdam,
Pretoria—Potchefstroom. HÖVEKER & WORMSER.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
Gevestigd te GRONINGEN.
OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.
Telephoon Intercommunaal No. 674.
Maatschappelijk Kapitaal *f* 1,000,000.

Commissarissen: PROF. MR. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, JHR. H. A. WITTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, MR. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.
Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOHS. TERPSTRA, MR. H. VAN DER VEGTE
Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,
koers 100 pCt., in stukken van *f* 1000.—, *f* 500.—, *f* 100.— en *f* 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te *Amsterdam* de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 (*Hilversum*, Torenlaan 56); te *Rotterdam* de heer H. DANE, Haringvliet 49.
De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

- BOEIENDE CHRISTELIJKE ONTSPANNINGSLECTUUR -

geeft de „Vereeniging Nicolaas Beets" gevestigd te Baarn. — Tegen betaling van **slechts drie gulden (*f* 3.—)** contributie ontvangt men **6 boeken** per jaar of per half jaar (naar verkiezing) om de 2 maanden of om de maand een deel. Verder 3 gratis stempelbanden. Van de boeken die aan de nieuwe leden worden toegezonden noemen wij: HESBA STRETTON, **Het Testament van David Lloyd.** Een groote roman van 371 bladzijden. — C. TERBURCH, **Ontrouw?** Een **oorspronkelijke** roman. (163 blz.). Van denzelfden schrijver een oorspronkelijke novelle „Aan de Zandkade". — DAVID LYALL, **De Stad niet met handen gemaakt.** Een boeiende geschiedenis uit de fabriekswereld. (344 blz.). — AMY LE FEUVAR, **Vreemde Kinders.** Een **geïllustreerd** verhaal voor allen die van kinderen houden. (184 blz.). — **Christie Redfern.** Een jeugdig leven van Strijd en Overwinnen. (285 blz.). — E. v. MALTZAHN, **Doctor Bernardus.** Een kloostergeschiedenis uit den tijd der Hervorming.

Het lidmaatschap kan iedere maand aanvangen. Voor slechts *f* 3.— ontvangt men omstreeks 1250 bladzijden druks.

Voor Zondagsscholen en Catechisatiën.

Door omstandigheden zijn we in het bezit gekomen van een voorraad **zeer fraai uitgevoerde**

Zondagsschoolkaartjes,

van verschillende afmeting, alle uitstekende chromos met landschappen, bloemen enz. en elk met een goed gekozen bijbeltekst. De gemiddelde prijs, waarvoor deze kaarten oorspronkelijk in den handel werden gebracht was **4 à 5 cents per stuk.**

Wij wenschen die spoedig spotgoedkoop **op te ruimen** en bieden daarom aan:

Eene sorteering van			**100 stuks**	**voor**	*f*	**0.90**
„	„	„	**250**	„	„	„ **2.—**
„	„	„	**500**	„	„	„ **3.50**
„	„	„	**750**	„	„	„ **4.50**
„	„	„	**1000**	„	„	„ **5.—**

Toezending franco op ontvangst van postwissel van 't bedrag.

Amsterdam, HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:

Door den heer D. Scheepsma te Schettens *f* 41; door het Loc. comité Amsterdam 3e storting *f* 600; door den heer P. Potma te Buitenpost uit Augustinusga *f* 0.50; uit Buitenpost *f* 44; uit Drogeham *f* 1; uit Gerkes klooster *f* 51.50; uit Stroobos *f* 45.50; uit Surhuizum *f* 4.75 samen *f* 147.25; door Ds. K. Veen uit Aardenburg *f* 14; uit Oostburg *f* 19; uit Schoondijke *f* 3.50; uit Waterlands kerkje *f* 1; uit Zuidzande *f* 2.50 samen *f* 40; door Ds. N. Woldinga te Ten Post *f* 13; door Ds. G. van Setten te Bussum *f* 48.50; uit Naarden *f* 13 samen *f* 61.50; van N. N. te A *f* 2.50; door den heer T. de Groot te St. Nicolaasga *f* 27; door Ds. J. W. van der Kouwe te Ferwerd uit Blija *f* 3; uit Ferwerd *f* 12.25; uit Genum *f* 14; uit Hallum *f* 15; uit Janum *f* 5; uit Jislum *f* 3; uit Lichtaard *f* 13.50; uit Marrum *f* 13.50; uit Nijkerk *f* 2.50; uit Reitsum *f* 10.50; uit Wanswerd *f* 14.50 samen *f* 106.75; door den heer Abr. van der Maas te Wissekerke *f* 13.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

Van de Geref. kerk te Andel *f* 3.74; van idem te Dussen *f* 4.32½; van idem te Giesen Rijswijk *f* 4.07; van idem te Meeuwen *f* 2.25; van idem te Nieuwendijk *f* 25.20½; van idem te Sleeuwijk *f* 4.10; van idem te Waardhuizen *f* 2.25; van idem te Werkendam A *f* 10.92; van idem te Werkendam B *f* 5.50; van idem te ter Aar *f* 2; van idem te Aarlanderveen *f* 6.61; van idem te Alfen a./d. Rijn *f* 12.25; van idem te Bodegraven *f* 8.13; van idem te Leimuiden *f* 3.50; van idem te Nieuwdorp *f* 2.75; van idem te Nieuwveen *f* 2.57; van idem te Naarden *f* 1.20; van idem te Oudshoorn *f* 3.79; van idem te Waarder *f* 7.25; van idem te Oude Wetering *f* 9.92; van idem te Woerden *f* 5.40; van idem te Woubrugge *f* 2.24; van idem te Zevenhoven *f* 2.08½; van idem te Zwammerdam *f* 7.79½; van idem te Numansdorp *f* 4.25; van idem te Strijen *f* 11.97; van idem te Krabbendijke *f* 7.66; van idem te Hoek van Holland *f* 4.75; van idem te Katendrecht (2e col.) *f* 12; van idem te Maassluis B *f* 63.50; van idem te Rotterdam A *f* 129.50; van idem te Emmen *f* 7.40½; van idem te Gees *f* 4.71; van idem te Koevorden *f* 7.25; van idem te Nieuw Amsterdam *f* 5.13; van idem te Schoonebeek *f* 9.42; van idem te Schoonoord *f* 1.46; van idem te Sleen *f* 5.50½; van idem te Zweeloo *f* 4.77½; van idem te Koudum *f* 8.80½; van idem te Hoek *f* 4.59; van idem te Gouda A *f* 13.08½; van idem idem B *f* 12.16½; van idem te Nieuwerkerk a./d. IJsel *f* 5.01½; van idem te Ouderkerk a/d. IJsel *f* 9; van idem te Haastrecht *f* 6.35; van idem te Moordrecht *f* 3.40; van idem te Reeuwijk en Sluipwijk *f* 4.45; van idem te Lekkerkerk *f* 1.10; van idem te Oudewater *f* 20; van idem te Zevenhuizen *f* 2.60; van idem te Waddingsveen *f* 8.86; van idem te Schoonhoven A *f* 6.72; van idem idem B en Willige Langerak *f* 10.69; van idem te Bergambacht *f* 2.13; van idem te Heemse A *f* 10; van idem te Bergentheim *f* 4.91; van idem te Lochem *f* 3.50; van idem te Rijswijk *f* 10.78½.

Aan Schenkingen:

Door den heer A. Pijl te Alblasserdam (voor de Theol. fac.) *f* 2.

Voor de Medische faculteit:

Door den heer D. Scheepsma te Schettens *f* 1.50; door Ds. K. Veen te Oostburg uit Schoondijke *f* 5.

H. W. VAN MARLE Jr.
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdrukkerij, DE HOEVER KRÖMER & BAKKER, Amsterdam.